

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ лісового і садово-паркового господарства
“11” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
З ДИСЦИПЛІНИ
ЛУКІВНИЦТВО І ГАЗОНИ**

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»
Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»
Освітня програма «Садово-паркове господарство»
ННІ лісового і садово-паркового господарства
Розробник: Олена КОЛЕСНІЧЕНКО, д.б.н., професор, завідувач кафедри
ландшафтної архітектури та фітодизайну

Вступ

Метою практики є закріплення теоретичних і набуття практичних знань з дисципліни «Луківництво і газони» здобувачами вищої освіти в процесі практичної підготовки, отримання практичних навичок щодо застосування технологічних аспектів створення газонних покриттів різного функціонального призначення та сіяних луків, визначення видового складу бур'янових видів рослин на газонах та розробка комплексі заходів щодо відновлення (реновації) газонних покриттів. Базисом є здобуті знання та навички під час вивчення дисциплін «Ботаніка», «Образотворче мистецтво», «Квітникарство».

Завдання практики: отримати практичні навички та закріпити теоретичні знання з дисципліни «Луківництво і газони».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК): ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища; ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності (СК): ФК 1 Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо); ФК4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства; ФК10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

Програмні результати навчання (ПРН): ПРН4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства; ПРН5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста; ПРН7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства; ПРН15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

Бази практики: ботанічний сад НУБіП України, Національний ботанічний сад імені М. М. Гришка НАН України, Національний комплекс «Експоцентр України», садово-паркові об'єкти КП УЗН «Київзеленбуд» м. Києва та інші об'єкти, визначені договорами про співробітництво.

Організація проведення практики

На території навчальних корпусів та скверів НУБіП України, локацій Національного комплексу «Експоцентр України», у скверах, парках і інших об'єктах КП УЗН «Київзеленбуд» здобувачів вищої освіти мають можливість на практиці закріпити отримані теоретичні знання щодо технологій створення газонних покриттів різного функціонального призначення, ознайомитись з видовим складом бур'янової рослинності, що поширені на дернових покриттях, розробити технологічні карти щодо створення та догляду за газонними покриттями. У ботанічних садах – знайомляться з видовим складом декоративних злаків та злаків, які придатні для формування газонів різного функціонального призначення.

Зміст практики

Набуття навичок та вивчення особливостей створення й догляду за газонами різного функціонального призначення. Вивчення особливостей реновації різних типів газонів. Добір асортименту багаторічних квіткових рослин, які використовують для створення мавританських газонів/штучно створених луків. Вивчення різних типів газонів та правил їх утримання (на прикладі колекцій ботанічних садів, локацій в скверах, парках та інших об'єктах КП УЗН «Київзеленбуд» тощо).

Таблиця 1

Орієнтовний тематичний план

Назва теми	Кількість годин		
	Всього	із них	
		аудиторні	самостійна робота
Тема 1. Типологія газонів. Вивчення технологій створення газонних покриттів.	6	5	1
Тема 2. Оцінка декоративності/ експлуатаційно-механічних показників якості газонних покриттів на території об'єктів садово-паркового будівництва КП УЗН «Київзеленбуд» м. Києва.	6	5	1
Тема 3. Видовий склад трав'янистих рослин, який використовують для створення класичних/альтернативних газонів. Розробка проєкту «дизайнерського» альтернативного газону.	6	5	1
Тема 4. Засоби малої механізації, що використовують для створення та організації догляду за трав'яними покриттями (на території об'єктів садово-паркового будівництва КП УЗН «Київзеленбуд» м. Києва, Національного комплексу «Експоцентр України», НБС ім. М.М. Гришка НАН України, ботанічного саду НУБіП України).	6	5	1
Тема 5. Підведення підсумків, оформлення звіту в електронному вигляді та його захист.	6	5	1
Всього	30	25	5

Індивідуальні завдання

Виконання роботи на тему: «Видовий склад рослин мавританських газонів». Форма подання звіту: презентація (15 слайдів).

Методичні рекомендації

Методичні рекомендації до проходження навчальної практики розміщено в ЕНК на навчальному порталі НУБіП України за посиланням курсу <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1125>.

Орієнтовний тематичний план екскурсій (виїзних занять)

Назва теми	База проведення занять	Кількість годин
------------	------------------------	-----------------

Тема 1. Типологія газонів. Вивчення технологій створення газонних покриттів.	Об'єкти садово-паркового будівництва КП УЗН «Київзеленбуд» м. Києва, НБС ім. М.М. Гришка НАН України, ботанічного саду НУБіП України.	5
Тема 2. Видовий склад трав'янистих рослин, який використовують для створення класичних/альтернативних газонів.	Об'єкти садово-паркового будівництва КП УЗН «Київзеленбуд» м. Києва.	5
Тема 3, 4. Засоби малої механізації, що використовують для створення та організації догляду за трав'яними покриттями	Об'єкти садово-паркового будівництва КП УЗН «Київзеленбуд» м. Києва, Національного комплексу «Експоцентр України», НБС ім. М.М. Гришка НАН України, ботанічного саду НУБіП України.	10
Тема 5. Підведення підсумків, оформлення звіту в електронному вигляді та його захист.		10

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти

Для здійснення польових досліджень – фотоапарат, визначники трав'яних рослин, зошит, ручка, олівець, лопати; для виконання камеральних робіт – комп'ютер і програмне забезпечення.

Вимоги до написання звіту

Звіт оформляється щоденно в електронному вигляді (документ MS Word), написання загального звіту з навчальної практики та його захист відбувається в останній день практики у вигляді постеру та коментарів до нього.

Форми та методи контролю

Звіт з навчальної практики та його захист.

Рекомендовані джерела інформації

1. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів : навчальний посібник для ВНЗ. Київ : 2001. 299 с.
2. Bowler D. E., Buyung-Ali L., Knight T. M., Pullin A. S. Urban greening to cool towns and cities: A systematic review of the empirical evidence. *Landscape and Urban Planning*, 2010. № 97, 147–155. URL: <http://dx.doi.org/10.1016/j.landurbplan.2010.05.006>.
3. Georgi N., Tzesouri A. Monitoring Thermal Comfort in Outdoor Urban Spaces for Bioclimatic Conditions Environment. 1st WSEAS International Conference on landscape architecture, Algarve, Portugal, 2008. 98–103. URL: <http://www.wseas.us/elibrary/conferences/2008/algarve/LA/13-588-398.pdf>.
4. Herrington L. P., Vittum J. S. Human Thermal Comfort in Urban Outdoor Spaces. Proceedings of the conference on metropolitan physical environment, Upper Darby, PA, USA, 1997. 130-138. URL: http://www.nrs.fs.fed.us/pubs/gtr/gtr_ne25/gtr_ne25_130.pdf.
5. Jylha K., Fronzek S., Tuomenvirta H., Carter, T.R. Changes in frost, snow and Baltic sea ice by the end of the twentyfirst century based on climate model projections for Europe. *Climatic Change*, 2008. № 86, 441–462. URL: <http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs10584-007-9310-z>.
6. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 6 вересня 2005 року № 2807-IV (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, N 49, ст.517). (Із змінами, внесеними згідно із Законами N 509-VI (509-17) від 16.09.2008, ВВР, 2008, N 48, ст.358 N 1704-VI (170417) від 05.11.2009, ВВР, 2010, N 5, ст.41 N 3038-VI (3038-17) від 17.02.2011, ВВР, 2011, N 34, ст.343). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2807-15>.

7. Klimas, E., Lideika, M. Sustainable development: greening and urban agriculture in Lithuania. *Journal of property planning and environmental law*, 10, 3, 240-254. URL: <https://doi.org/10.1108/JPEL-03-2017-0010>.
8. Комплексна міська цільова програма екологічного благополуччя міста Києва на 2022-2025 роки. URL: <https://ecodep.kyivcity.gov.ua/files/2021/5/24/Prog.pdf>.
9. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: підручник. Львів : Світ, 2005. 456 с.